

2.12 International assistance

I forbindelse med større ulykker og katastrofer, hvor der kan være risiko for, at en given ressource f.eks. kan udtømmes eller alene findes som specialressource eller -kompetence i udlandet, er det muligt at anmode om assistance fra udlandet. Det påhviler alle sektorer som led i beredskabsplanlægningen at identificere de ressourcer, som det kan blive aktuelt at rekvirere, hvorfra disse ressourcer kan rekvireres, og hvordan de i givet fald kan indsættes.

Sektorernes arbejde med at planlægge, beslutte, forberede og gennemføre støtte fra tilkaldte udenlandske hjælpeenheder benævnes Host Nation Support.

2.12.1 Internationale aftaler

Danmark har indgået bilaterale aftaler om at kunne modtage og yde assistance med lande i de grænsenære områder og indgår i multilaterale aftaler herom gennem samarbejdet i EU, NATO, FN m.fl.

Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige har i 1989 indgået en nordisk aftale (Nordisk Redningsoverenskomst – NORDRED). Iværksættelse af assistance for Danmarks vedkommende sker gennem Rigspolitiet. Overenskomsten er nærmere beskrevet i Nordisk Redningstjenestehåndbog. De samme lande indgik i 2002 Nordisk Sundhedsberedskabsaftale, som bl.a. omfatter assistance ved kriser og katastrofer samt samarbejde om udvikling af sundhedsberedskabet.

Københavns Brandvæsen har indgået en samarbejdsaftale med Rådningstjänsten Syd i Sydsåne, hvorefter der principielt kan rekvireres alle former for ressourcer i form af nabohjælp. Der er endvidere en særlig aftale mellem Region Hovedstaden og Region Skåne om assistance med præhospital indsats, personel, materiel og sengepladser ved større hændelser.

Mellem de danske og tyske myndigheder er der i 1985 indgået en aftale om gensidig assistance ved katastrofer eller alvorlige ulykker. Politidirektøren for Syd- og Sønderjyllands Politi og indenrigsministeren for Slesvig-Holsten samt overborgmesteren i Flensborg kan iværksætte assistancer i grænseområdet.

I 2011 blev et dansk-tysk samarbejde "Beredskab uden grænser" indledt som et led i EU's INTERREG program. I samarbejdet deltager de danske grænsekommuner (Tønder, Aabenraa og Sønderborg Kommuner) og de tilsvarende tyske "kreise". Projektet har til formål at udvikle det borgernære beredskab i det grænsenære område for derved at sikre borgerne i området den bedst mulige hjælp i tilfælde af ulykker mv.

Region Syddanmark har indgået en aftale med Tyskland om helikopterassistance til patienttransporter. Aftalen omfatter også daglige hændelser. Region Syddanmark har endvidere indgået en aftale med Leitstelle Nord i Flensborg om fordeling af patienter til sygehuse syd for grænsen i tilfælde af større hændelser.

Inden for rammerne af EU-samarbejdet om civilbeskyttelse er det muligt at trække på assistance fra de deltagende lande i den såkaldte fællesskabsordning, der udover de 27 EU-medlemslande består af Norge, Island, Liechtenstein, Kroatien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien. I Danmark er Beredskabsstyrelsen nationalt kontaktpunkt for samarbejdet med Europa Kommissionens Emergency Response Coordination Center (ERCC), der modtager og formidler anmodninger om assistance mellem de deltagende lande.

Danmark indgår også i NATO's samarbejde om civilbeskyttelse. Aftalen om gensidig katastrofeassistance sikrer, at Danmark vil kunne anmode om hjælp gennem NATO's "Emergency and Disaster Response Coordination Centre" (EADRCC).

2.12.2 Rekvisition og koordination

Generelt

Rekvisition og koordination sker i regi af de respektive myndigheder, der inden for eget ressortområde forestår kontakten til de udenlandske myndigheder, herunder rekvirerer, modtager og indsætter de udenlandske enheder.

Selvom den enkelte myndighed inden for egen organisation kan beslutte og effektuere rekvisition af udenlandske ressourcer, bør rekvisitionen koordineres i den lokale beredskabsstab eller i den nationale operative stab, før den iværksættes, bl.a. for at orientere øvrige sektorer og bidrage til det fælles situationsbillede.

Politiet

Politimæssige ressourcer fra udlandet, såvel materiel som personel, rekvireres via Rigspolitiets Koordinerende Stab (RKS). RKS opretholder nationalt overblik over ressourcer og ressourcebehov og har en koordinerende og støttende funktion i forhold til politikredsene.

Redningsberedskabet

Indsatsleder Redningsberedskab (ISK-RB) er ansvarlig for indsættelse og rekvisition af egne styrker. Rekvisition af yderligere styrker sker som vanligt gennem kommandostadet (KST), der kontakter politiets vagtcentral/KSN. Herfra videreformidles rekvisitionen til bl.a. Beredskabsstyrelsens nærmeste beredskabscenter.

Vagthavende på Beredskabsstyrelsens beredskabscentre har bemyndigelse til at rekvirere assistance fra alle øvrige beredskabscentre. Beredskabsstyrelsen opretholder på centralt niveau et nationalt overblik over beredskabscentrenes igangværende assistancer og materielbehov. I tilfælde af, at der ikke er flere tilgængelige ressourcer i Danmark, søger Beredskabsstyrelsen ressourcer

tilkaldt fra øvrige EU-lande gennem EU civilbeskyttelsesordningen eller fra nabolande via bilaterale aftaler.

Det er således Beredskabsstyrelsen, der for redningsberedskabets vedkommende, forestår rekvisition af udenlandsk assistance.

Sundhedsberedskabet

Sundhedsstyrelsen har en overordnet koordinerende rolle og bistår regionerne ved rekvisition af udenlandsk personale, som ligger over eksisterende bilaterale aftaler mellem regioner og udlandet.

Udenlandske læger og sygeplejersker skal som udgangspunkt have dansk autorisation for at arbejde i Danmark. For EU/nordiske uddannelser gælder en særlig let procedure for erhvervelse af dansk autorisation. Ved midlertidige sundhedsydelse, som der er tale om ved akut bistand, skal sundhedspersonen i princippet på forhånd anmelde tjenesteydelsen til Sundhedsstyrelsen. Er dette ikke muligt, kan det ske efterfølgende. Under alle omstændigheder skal Sundhedsstyrelsen orienteres snarest muligt.